

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN  
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH**

**NGUYỄN TRUNG KIÊN**

**VỐN TÍN DỤNG NGÂN HÀNG ĐỐI VỚI SỰ  
PHÁT TRIỂN KINH TẾ HỘ TRÊN ĐỊA BÀN  
HUYỆN ĐẠI TỪ TỈNH THÁI NGUYÊN**

**Chuyên ngành: Quản lý kinh tế**

**Mã số: 60.34.04.10**

**LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ**

**Người hướng dẫn khoa học: TS. Nguyễn Thanh Minh**

**THÁI NGUYÊN - 2013**

## **LỜI CAM ĐOAN**

Tôi xin cam đoan rằng số liệu và kết quả nghiên cứu trong luận văn này là trung thực và chưa được sử dụng để bảo vệ một học vị nào.

Mọi sự giúp đỡ trong việc thực hiện luận văn này đã được cảm ơn, các thông tin trích dẫn trong luận văn đã được chỉ rõ nguồn gốc.

*Thái Nguyên, ngày 19 tháng 8 năm 2013*

**Tác giả luận văn**

**Nguyễn Trung Kiên**

## LỜI CẢM ƠN

Trong quá trình học tập, nghiên cứu và hoàn thành luận văn này tôi đã nhận được sự giúp đỡ nhiệt tình của các cơ quan, các cấp lãnh đạo và các cá nhân. Nhân dịp này, tôi xin bày tỏ sự biết ơn sâu sắc tới:

- Tiến sĩ **Nguyễn Thanh Minh** và các thầy cô giáo đã trực tiếp giảng dạy, giúp đỡ tôi trong suốt quá trình học tập, nghiên cứu và hoàn thành luận văn này.

- Ban Giám hiệu, Khoa sau Đại học - Trường Đại học Kinh tế và Quản trị kinh doanh - Đại học Thái Nguyên.

- Ban Giám đốc Ngân hàng Nông nghiệp và phát triển Nông thôn huyện Đại Từ; Ban Giám đốc Ngân hàng Chính sách xã hội huyện Đại Từ.

Tôi xin bày tỏ sự biết ơn đối với các hộ gia đình ở các xã Đức Lương, Hùng Sơn, Ký Phú, Cù Vân huyện Đại Từ, tỉnh Thái Nguyên.

Tôi xin chân thành cảm ơn những người thân trong gia đình, bạn bè, đồng nghiệp đã tạo điều kiện, giúp đỡ tôi hoàn thành luận văn này.

*Thái Nguyên, ngày 19 tháng 8 năm 2013*

**Tác giả luận văn**

**Nguyễn Trung Kiên**

## MỤC LỤC

<b>LỜI CAM ĐOAN</b> .....	i
<b>LỜI CẢM ƠN</b> .....	ii
<b>MỤC LỤC</b> .....	iii
<b>DANH MỤC CÁC KÝ HIỆU, CHỮ VIẾT TẮT</b> .....	vi
<b>DANH MỤC BẢNG</b> .....	vii
<b>DANH MỤC BIỂU ĐỒ</b> .....	viii
<b>DANH MỤC SƠ ĐỒ</b> .....	viii
<b>MỞ ĐẦU</b> .....	1
1. Tính cấp thiết của đề tài .....	1
2. Mục tiêu nghiên cứu .....	3
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu .....	4
4. Ý nghĩa khoa học và đóng góp mới của đề tài .....	4
5. Bố cục của luận văn .....	5
<b>Chương 1. KINH TẾ HỘ VÀ VỐN TÍN DỤNG NGÂN HÀNG ĐỐI VỚI SỰ PHÁT TRIỂN KINH TẾ HỘ</b> .....	6
1.1. Kinh tế hộ và vị trí, vai trò của kinh tế hộ trong nền kinh tế .....	6
1.1.1. Kinh tế hộ .....	6
1.1.2. Vị trí, vai trò của kinh tế hộ trong nền kinh tế .....	7
1.2. Tín dụng ngân hàng đối với sự phát triển kinh tế hộ .....	8
1.2.1. Tín dụng .....	8
1.2.2. Tín dụng ngân hàng .....	11
1.2.3. Vốn tín dụng ngân hàng đối với sự phát triển kinh tế hộ .....	17
1.2.4. Những nhân tố ảnh hưởng đến hoạt động đầu tư tín dụng đối với kinh tế hộ .....	20
1.2.5. Những chỉ tiêu đánh giá tác động của vốn tín dụng ngân hàng đối với sự phát triển kinh tế hộ .....	27
1.3. Kinh nghiệm thực hiện chính sách tín dụng đối với phát triển kinh tế hộ của một số nước trên thế giới và Việt Nam .....	27
1.3.1. Kinh nghiệm thực hiện chính sách tín dụng đối với phát triển kinh tế hộ của một số nước trên thế giới .....	27
Số hóa bởi Trung tâm Học liệu	<a href="http://www.lrc-tnu.edu.vn/">http://www.lrc-tnu.edu.vn/</a>

1.3.2. Một số kinh nghiệm ở Việt Nam.....	33
1.3.3. Một số bài học kinh nghiệm cho Việt Nam và huyện Đại Từ trong đầu tư tín dụng ngân hàng phát triển kinh tế hộ.....	39
<b>Chương 2. PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU ĐỀ TÀI</b> .....	42
2.1. Những vấn đề đặt ra trong hoạt động đầu tư vốn tín dụng ngân hàng đối với kinh tế hộ trên địa bàn huyện Đại Từ trong giai đoạn hiện nay.....	42
2.2. Phương pháp nghiên cứu.....	42
2.2.1. Chọn điểm nghiên cứu .....	42
2.2.2. Phương pháp thu thập thông tin .....	42
2.2.3. Phương pháp phân tích số liệu .....	43
2.3. Hệ thống các chỉ tiêu nghiên cứu.....	45
2.3.1. Nhóm chỉ tiêu phản ánh điều kiện sản xuất kinh doanh của hộ.....	45
2.3.2. Nhóm chỉ tiêu phản ánh hoạt động tín dụng .....	45
2.3.3. Nhóm chỉ tiêu phản ánh tình hình sử dụng vốn của các hộ vay .....	46
2.3.4. Nhóm chỉ tiêu đánh giá tác động của vốn tín dụng ngân hàng đối với sự phát triển kinh tế hộ .....	46
<b>Chương 3. THỰC TRẠNG HOẠT ĐỘNG ĐẦU TƯ VỐN TÍN DỤNG NGÂN HÀNG ĐỐI VỚI KINH TẾ HỘ TRÊN ĐỊA BÀN HUYỆN ĐẠI TỪ TỈNH THÁI NGUYÊN</b> .....	47
3.1. Đặc điểm của huyện Đại Từ.....	47
3.1.1. Điều kiện tự nhiên.....	47
3.1.2. Điều kiện kinh tế xã hội .....	48
3.1.3. Những ảnh hưởng của điều kiện tự nhiên, kinh tế xã hội đến sự phát triển kinh tế hộ.....	54
3.2. Thực trạng hoạt động tín dụng ngân hàng đối với kinh tế hộ trên địa bàn huyện Đại Từ, tỉnh Thái Nguyên .....	55
3.2.1. Thực trạng hoạt động tín dụng đối với kinh tế hộ của Ngân hàng Nông nghiệp và phát triển Nông thôn huyện Đại Từ.....	56
3.2.2. Thực trạng hoạt động tín dụng đối với kinh tế hộ của Ngân hàng Chính sách xã hội huyện Đại Từ.....	65

3.3. Tình hình sử dụng vốn tín dụng ngân hàng của các hộ trên địa bàn huyện Đại Từ.....	70
3.3.1. Đặc điểm của các hộ được điều tra .....	70
3.3.2. Tình hình vay vốn của các hộ được điều tra .....	73
3.4. Tác động của vốn tín dụng ngân hàng đối với kinh tế hộ .....	75
3.5. Những hạn chế, tồn tại của hoạt động tín dụng ngân hàng đối với sự phát triển kinh tế hộ trên địa bàn huyện Đại Từ.....	76
3.6. Nguyên nhân của những hạn chế, tồn tại .....	77
<b>Chương 4. NHỮNG GIẢI PHÁP NHẪM NÂNG CAO HIỆU QUẢ VỐN TÍN DỤNG NGÂN HÀNG ĐỐI VỚI SỰ PHÁT TRIỂN KINH TẾ HỘ TRÊN ĐỊA BÀN HUYỆN ĐẠI TỪ TỈNH THÁI NGUYÊN .....</b>	<b>80</b>
4.1. Quan điểm - phương hướng - mục tiêu của các giải pháp .....	80
4.1.1. Quan điểm .....	80
4.1.2. Phương hướng .....	80
4.1.3. Mục tiêu .....	81
4.2. Những giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả của vốn tín dụng ngân hàng đối với sự phát triển của kinh tế hộ trên địa bàn huyện Đại Từ, tỉnh Thái Nguyên.....	81
4.2.1. Những giải pháp cụ thể .....	81
4.2.2. Đề xuất, kiến nghị .....	89
<b>KẾT LUẬN .....</b>	<b>91</b>
<b>TÀI LIỆU THAM KHẢO .....</b>	<b>93</b>
<b>PHỤ LỤC .....</b>	<b>95</b>

**DANH MỤC CÁC KÝ HIỆU, CHỮ VIẾT TẮT**

BIDV	Ngân hàng Đầu tư và phát triển
NHNo&PTNT	Ngân hàng Nông nghiệp và phát triển Nông thôn
NHCSXH	Ngân hàng Chính sách xã hội
NHNN	Ngân hàng Nhà nước
NHTMCP	Ngân hàng thương mại cổ phần
QTDND	Quỹ tín dụng nhân dân
TW	Trung ương
TK&VV	Tiết kiệm và vay vốn
TM	Thương mại

## DANH MỤC BẢNG

Bảng 1.1: Cơ cấu kinh tế hộ nước ta hiện nay .....	8
Bảng 1.2: Phân loại nhóm nợ tương ứng với xếp hạng khách hàng .....	14
Bảng 3.1: Tình hình sử dụng đất của huyện Đại Từ giai đoạn 2010 - 2012.....	51
Bảng 3.2: Cơ cấu sử dụng đất của huyện Đại Từ giai đoạn 2010 - 2012.....	52
Bảng 3.3: Số hộ huyện Đại Từ chia theo loại hộ .....	55
Bảng 3.4: Biến động nguồn vốn huy động của Ngân hàng Nông nghiệp và phát triển Nông thôn huyện Đại Từ .....	58
Bảng 3.5: Tình hình sử dụng vốn của Ngân hàng Nông nghiệp và phát triển Nông thôn huyện Đại Từ giai đoạn 2010 - 2012.....	59
Bảng 3.6: Doanh số cho vay kinh tế hộ của Ngân hàng Nông nghiệp và phát triển Nông thôn huyện Đại Từ giai đoạn 2010 - 2012.....	61
Bảng 3.7: Doanh số thu nợ kinh tế hộ của Ngân hàng Nông nghiệp và phát triển Nông thôn huyện Đại Từ giai đoạn 2010 - 2012.....	62
Bảng 3.8: Dư nợ cho vay kinh tế hộ của Ngân hàng Nông nghiệp và phát triển Nông thôn huyện Đại Từ giai đoạn 2010 - 2012.....	64
Bảng 3.9: Biến động nguồn vốn của Ngân hàng Chính sách xã hội huyện Đại Từ .....	66
Bảng 3.10: Doanh số cho vay của Ngân hàng Chính sách xã hội huyện Đại Từ giai đoạn 2010 - 2012 .....	67
Bảng 3.11: Doanh số thu nợ của Ngân hàng Chính sách xã hội huyện Đại Từ giai đoạn 2010 - 2012 .....	68
Bảng 3.12: Biến động dư nợ của Ngân hàng Chính sách xã hội huyện Đại Từ giai đoạn 2010 - 2012 .....	69
Bảng 3.14: Thống kê dư nợ cho vay theo tổ chức chính trị - xã hội nhận ủy thác đến 31/12/2012 .....	70
Bảng 3.15: Thông tin về chủ hộ được điều tra.....	71
Bảng 3.16: Thông tin về giá trị tài sản của các hộ điều tra.....	72
Bảng 3.17: Tổng hợp tình hình vay vốn của các hộ được điều tra .....	73
Bảng 3.18: Tương quan giữa mức vốn vay và thu nhập của các hộ được điều tra .....	75



## **DANH MỤC BIỂU ĐỒ**

Biểu đồ 3.1: Cơ cấu sử dụng đất của huyện Đại Từ năm 2012 .....	53
Biểu đồ 3.2: Dư nợ cho vay hộ của Ngân hàng Nông nghiệp và phát triển Nông thôn huyện Đại Từ giai đoạn 2010 - 2012 .....	63
Biểu đồ 3.3: Tổng hợp tình hình tín dụng qua các năm của Ngân hàng Chính sách xã hội huyện Đại Từ .....	69

## **DANH MỤC SƠ ĐỒ**

Sơ đồ 1.1: Quy trình tín dụng chung.....	16
--	----

## MỞ ĐẦU

### 1. Tính cấp thiết của đề tài

Có thể khẳng định, vốn là yếu tố đóng vai trò quan trọng không thể thiếu trong quá trình phát triển kinh tế nói chung và kinh tế hộ nói riêng. Ngoài các yếu tố như: lao động, đất đai, khoa học kỹ thuật... vốn được hiểu là biểu hiện bằng tiền của các yếu tố khác trong quá trình sản xuất. Cùng với sự phát triển của trình độ sản xuất, các yếu tố sản xuất cũng có sự thay đổi về hình thức và cơ cấu; các yếu tố cũng có sự chuyển hóa lẫn nhau trong đó vốn là yếu tố có khả năng chuyển hóa mạnh nhất, khi có vốn nhà sản xuất có thể mua được các yếu tố sản xuất còn lại một cách dễ dàng.

Trong cơ chế quản lý kế hoạch hóa tập trung trước đây, kinh tế hộ không được thừa nhận nên mặc dù tồn tại nhưng hầu như không phát triển... Nghị quyết 10 của Bộ Chính trị (1988) khẳng định kinh tế hộ trở thành đơn vị kinh tế tự chủ, được phép thuê lao động, được vay vốn, được quyết định trong sản xuất và bán sản phẩm; Chỉ thị 202/CP ngày 28/6/1991 và Nghị định 14/CP ngày 02/3/1993 của Hội đồng Bộ trưởng (nay là Chính phủ) chính thức hóa khuôn khổ pháp lý hoạt động cho vay kinh tế hộ, cùng với sự ra đời của hệ thống Ngân hàng thương mại Nhà nước, trong đó có Ngân hàng phát triển Nông nghiệp Việt Nam, Ngân hàng thương mại Nhà nước giữ vai trò chủ lực trong đầu tư tín dụng phục vụ phát triển kinh tế khu vực nông nghiệp, nông thôn... là những điều kiện, chính sách quan trọng thúc đẩy phát triển kinh tế nông nghiệp, nông thôn, cải thiện đời sống nông dân trong đó có kinh tế hộ.

Kể từ đó đến nay, Nhà nước đã có nhiều chính sách tích cực, tạo điều kiện để kinh tế hộ có thể tiếp cận được vốn tín dụng ngân hàng một cách thuận lợi. Quy mô đầu tư tín dụng đối với kinh tế hộ không ngừng được mở rộng, diện mạo nông thôn không ngừng được đổi mới, đời sống nông dân được cải thiện rõ rệt, tỷ lệ hộ nghèo, hộ trung bình, hộ khá, hộ giàu đã có sự thay đổi theo hướng tích cực.

Tuy nhiên, cùng với sự phát triển của nền kinh tế thị trường, cạnh tranh, hội nhập, các vấn đề bất cập và những hạn chế của hoạt động đầu tư vốn tín dụng ngân hàng đối với kinh tế hộ cũng đã bộ lộ một cách khá rõ nét. Cụ thể là: